

Motion till riksdagen 2010/11:C301

av **Leif Jakobsson (S)**

Allmän plats

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att köpcentrum och liknande publika platser betraktas som allmän plats.

Motivering

Demokratin förutsätter debatt, opinionsbildning och ett offentligt samtal. Yttrandefriheten är en förutsättning för demokrati. Men möjligheterna att använda yttrandefriheten blir alltmer en fråga om ekonomiska resurser. Den som har pengar kan köpa reklamplatser, köpa tv-reklam, ge ut tidningar osv – och på så sätt ge spridning åt sina åsikter.

För folkrörelserna har det offentliga rummet fått ersätta de ekonomiska resurserna. Genom direktkommunikation med medborgarna på gator och torg, utanför affärer och på andra allmänna platser delas flygblad ut, kaffe- och bokborden inbjuder till samtal och mindre tidningar säljs. Egentligen är det en fortsättning på gångna tiders eftersnack på kyrkbacken.

En förutsättning för detta är att publika platser är allmänna och att man därmed har rätt att torgföra sina åsikter. Tyvärr går utvecklingen snabbt mot en privatisering av de allmänna platserna och därmed inskränks möjligheten för åsiktsutbyte och opinionsbildning.

I valrörelsen 2010 illustrerades detta på ett mycket påtagligt vis i stadsdelen Rosengård i Malmö. Centrumanläggningen liksom all omgivande mark är i privata händer som förbjöd all politisk verksamhet. I ett område där alla andra krafter verkar för att öka integrationen och valdeltagandet förbjöds de politiska partierna att verka.

Framväxten av stora köpcentra med inomhustorg som är omgärdade av stora parkeringsplatser begränsar möjligheterna. Fastighetsbolaget eller köpmannaföreningen som äger marken har enväldig bestämmanderätt över vilka

Fel! Okänt namn på

åsikter, föreningar eller rörelser som får sprida sitt budskap. Oftast tillåts ingen opinionsbildning alls. Trenden förstärks inne i städerna där affärsgatorna ersätts av inomhusgallerior som också hindrar opinionsbildning av olika slag.

Staten är själv aktör i sammanhanget. På våra tågstationer som ägs av Jernhusen förbjöds också politisk verksamhet som flygbladsutdelning. En annan underlig företeelse är att Jernhusen upplåter utrymme inomhus men bara till opinionsbildare som kan betala. Offentliga platser som järnvägsstationer måste enligt min mening vara öppna för det politiska samtalet utan avgifter.

I en alltmer mediestyrd verklighetsbild är det personliga samtalet, mänsklig påverkan, alltmer nödvändig om mångfalden ska kunna bevaras i vår demokrati. Då krävs det att människor och organisationer fritt kan föra fram sina uppfattningar, informera och argumentera på de platser där människor finns i vardagen. Därför måste den typen av platser göras tillgänglig för yttrandefriheten. Möjligheten att kommunerna i planbestämmelserna kan föreskriva dessa rättigheter för inomhuscentra, på köpcentra etc. bör prövas.

Stockholm den 22 oktober 2010

Leif Jakobsson (S)